

**Skupščina občine
in družbenopolitične
organizacije**

čestitajo

**vsem občanom ob
občinskem prazniku,
v letu 1975 pa jim želijo
veliko delovnih uspehov
in osebnega zadovoljstva**

Za naš praznik

Lepo je praznovati, posebno takrat, ko praznovanje povežemo z uspehi in velikimi rezultati dela. Pravkar minevajoče leto 1974 je bilo prepleteno z velikimi političnimi dogajanjem. Revolucionarna misel in akcija je dobila polno politično veljavo. S kongresi družbenopolitičnih organizacij, s sprejetjem ustave ter z dogovori, ki smo jih na teh osnovah sprejemali v občini, pomenijo prelivanje oziroma uresničevanje sklepov vseh političnih dokumentov v naši vsakdanji praksi, s ciljem, da že danes, ne le jutri boljše delamo. Zato smo se v zadnjem obdobju zelo zagnano ukvarjali z uveljavljanjem ustavne vloge delavca v temeljni organizaciji združenega dela, krajevni skupnosti, interesni skupnosti in v občini sploh. Izhajajoč iz bistva novih političnih razmer, da je ustvarjalec vsakršne politike samoupravno organizirani delavec in občan, smo se v vsem tem času pogumno lotevali nalog na področju gospodarstva in družbenih dejavnosti. Lahko trdimo, da bomo zgodovinski datum 24/12, ko se spominjamo bitke na Tisju, proslavili z velikimi delovnimi zmagami. Gospodarsko življenje je potekalo na višji kvalitetni ravni, dosežki na področju povečane proizvodnje in produktivnosti dela ter akumulacije pa so vsem dajali veliko materialno moč za odločitve na drugih področjih. Med zelo pomembne akcije, ki so se zaključile lahko bi rekli s popolnim uspehom, štejemo rezultate podpisovanja družbenega do-

govora in referendumu, namenjene za nadaljevanje izgradnje šolskih in vzgojnovarstvenih objektov. Pa ne samo na tem, tudi na drugih področjih se čedalje bolj uveljavlja misel, da lahko uspešno rešujemo vse družbene naloge s samoupravnim sporazumevanjem in dogovarjanjem.

Pred nami je občinski praznik, in ne samo to, tudi obračun našega vsega dosežanega dela. Kaj bi lahko šteli ob že navedenih dejstvih za naš največji dosežek tega leta? To je utrjevanje zavesti o položaju in vlogi socialističnega samoupravnega sistema, ki smo ga po novih ustavnih principih organizirali v vseh samoupravnih in političnih sredinah. Iz tega pa sledi naslednja naloga, to je, da vse to politično samoupravno življenje dobi vsebino, v kateri bo dejansko prišla do izraza vsa bogata zamisel delavskega razreda, kako samoupravno v prihodnje živeti in graditi skupno bodočnost.

Do prihodnjega praznovanja in v prihodnjem letu si vsak po svoje iščemo srečo in zadovoljstvo, vendar ne samo s tem namenom, da ju bomo obdržali sebično za sebe, ampak tudi s tem, da jo bomo darovali drugim. Prihodnje leto naj bo po gospodarskih, družbenih in drugih dosežkih še bolj ustvarjalno, prepričljivo, v osebnem življenju slehernega občana pa srečno.

Predsednik SO Litija
Jože Dernovšek

Referendum je uspel

Za nami je 17. november, dan, ko smo občani litijske občine v veliki večini dali svoje glasove za uvedbo samoprispevka za izgradnjo šolskih in vzgojnovarstvenih objektov. Priprave na ta referendum so trajale več mesecev. Smatram, da je bilo delo, ki so ga vložile v pripravo za referendum vse politične organizacije v KS, TOZD, občini, kakor tudi

iniciativni odbor ta dan v celoti poplačana. Saj smo z velikim odstotkom izglasovali samoprispevek. Referendum je dokazal, da so naši občani v velikem številu dojeli, da je ta solidarnost v družbi porok za hitrejši družbeno ekonomski napredek naše občine. Stejem si v dolžnost, da se v imenu iniciativnega odbora za izvedbo referenduma za-

hvalim vsem občanom, ki so glasovali za samoprispevek, kakor tudi delavcem v TOZD, ki so na svojih zborih sklenili, da podpišejo poseben družbeni dogovor za sofinanciranje programa za izgradnjo šolskih in vzgojnovarstvenih objektov.

PREDSEDNIK
iniciativnega odbora za
izvedbo referenduma
Stane HROVAT

Rezultati izida referenduma za uvedbo samoprispevka za financiranje izgradnje in obnove šolskih poslopij v občini Litija dne 17. novembra 1974, po krajevnih skupnostih.

Krajna skupnost	vpisanih glasoval.	glasovalo za	rezultat v %
1. Kresnice	491	428	87,16
2. Vače	485	415	85,56
3. Litija — levi breg	1898	1598	84,19
4. Štangarske Poljane	282	228	80,85
5. Primskovo	443	357	80,58
6. Hotič	319	250	78,36
7. Vintarjevec	407	313	76,90
8. Litija — desni breg	1480	1137	76,82
9. Sava	440	336	76,36
10. Jevnica	475	344	72,42
11. Šmartno	1106	794	71,79
12. Jablaniška dolina	585	441	70,25
13. Dole	638	448	70,21
14. Polšnik	556	359	64,56
15. Gabrovka	943	599	63,52
16. Ribče	125	60	48,00
17. Velika Kostreznica	496	207	41,73
18. Velika Štanga	152	44	28,94
SKUPAJ	11321	8328	73,56

Iz oddelka za gospodarstvo pri SO Litija

— Poprečni mesečni osebni dohodek na enega zaposlenega je znašal v prvih devetih mesecih letos 2.453 dinarjev in je bil v primerjavi z istim časom preteklega leta večji za 20,5 %, medtem ko so se življenjski stroški v istem obdobju povečali za 28,9 %. Ta poprečni osebni dohodek je bil 14,7 % večji od poprečja v letu 1973 ter enak poprečju IV. tromesečja leta 1973.

— V naši občini je registriranih 104 rednih obrtnikov in 24 zasebnih gostišč. Z obrtjo kot postranskim poklicem pa se ukvarja 79 občanov. V zadnjih letih je opaziti upadanje števila obrtnikov, ki se ukvarjajo z uslužnostjo obrtjo, razen frizerjev, katerih je v Litiji dovolj.

— Organizacije združenega dela v naši občini, ki prodajajo svoje proizvode tudi na zunanje tržišče, so v prvih devetih mesecih letos izvozile za 3.988.996 USA dolarjev proizvodov, kar je za 22,5 % več, kot v istem obdobju preteklega leta.

— V letošnjem letu je bilo v naši občini ugotovljenih okoli 80 nedovoljenih gradenj, od tega je bilo prijavljenih sodniku za prekrške 42 primerov. V letošnjem letu je bilo izdanih že 87 gradbenih dovoljenj za individualne stanovanjske hiše, 4 dovoljenja za počitniške hišice ter 8 dovoljenj za gospodarska poslopja (hlevi). Zavrnjenih prošelj je bilo 12, to pa zato, ker so prosilci hoteli graditi na področjih, kjer gradnje niso predvidene.

B. J.

GLASILO OBČANOV

Ustanovitelj in izdajatelj:
Občinska konferenca
Socialistične zveze delovnega
ljudstva Litija.

Ureja uredniški odbor:
Tine Brilej (glavni in odgovorni urednik), Stane Volk, Ivan Boh, Anton Gorenc, Miloš Djukič, Slavko Urbič, Janda Belko in Lojze Kotar.

Lektor: Mija Bernik.

Tisk in klišee: CP »Gorenjski tisk« Kranj.

Naslov in uredništvo: Litija Trg na Stavbah 1 p. p. 6.

Časopis prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno na dom.

**Dopisujte
v glasilo!**

Iz odloka o javnem redu in miru

Na 2. seji Skupščine občine Litija je zbor Krajevnih skupnosti in zbor združenega dela sprejel naslednje:

— Odlok o izobešanju zastav v občini Litija

— Odlok o ureditvi plakatiranja v Litiji in Šmartnem.

Odlok o plakatiranju v Litiji in Šmartnem ima naslednja pomembna določila.

V 2. členu določa, da je v mestu Litija in Šmartnem dovoljeno lepljenje plakatov samo na mestih, ki so za to določena.

V 3. členu je določeno, da se mesta za lepljenje in nameščanje določijo skupaj z organom občinske skupščine, ki je pristojen za gradbene zadeve. Delovne in druge organizacije, družbeno politične organizacije in društva imajo lahko svoje razglasne table (panoje), ki pa jih smejo postaviti v mestu Litiji in Šmartnem le z dovoljenjem pristojnega upravnega organa za gradbene zadeve občinske skupščine.

V 4. členu je tudi določilo, da lahko opravlja nameščanje plakatov proti plačilu naročnika Gradbeno obrtno podjetje »KOMUNALA« Litija.

V 6. členu je določeno, da mora tisti, ki plakate nalepi, odstraniti jih, ko je prenehal razlog, zaradi katerega so bili nalepljeni.

V 7. členu pa so določene kazenske sankcije, ki so za pravne osebe od 300.— do 1000.— din. Za fizične in odgovorne osebe, pravne osebe pa od 100.— do 500.— din.

Namen tega odloka je, da se z divjim plakatiranjem ne kvari izgled mesta in naselja.

Ta odlok ima tudi svojo pravno podlago v 1. in 7. členu zakona o prekrških zoper javni red in mir, ki je objavljen v Uradnem listu SRS št. 16/74.

Odlok o izobešanju zastav v občini Litija obvezuje v svojih določilih in 1. in 8. členu vse delovne in druge organizacije, hišne svete, društva in zasebne lastnike, da morajo ob javnih cestah in v strnjjenih naseljih razobešiti na dan državnega, republiškega ali občinskega praznika zastave na svojih stavbah. Prav tako na pol droga ob dnevnih splošne žalosti, ali na splošni poziv, ki mora biti objavljen preko sredstev javnega obveščanja.

V 7. členu tega odloka so določene kazenske sankcije, in sicer za fizično osebo z denarno kaznijo do 500.— din pravno osebo pa z denarno kaznijo 1000.— din, če po določilih tega odloka ne razobeši zastave ali je ta raztrgana ali kako drugače poškodovana.

Namen tega odloka je spodbuditi občane, da bodo naši državni prazniki izgledali čimbolj svečano. Tudi ta odlok ima svojo pravno podlago v 1. in 8. členu zakona o prekrških zoper javni red in mir.

Še nekaj besed o določilih zakona o prekrških zoper javni red in mir. V tem zakonu je pomemben 9. člen, ki določa, da se v javnem lokalnem ne sme točiti alkoholnih pijač mladoletnikom, ki še niso dopolnili 15 let.

V 10. členu tega zakona so določene kazenske sankcije za posamezne navedene prekrške.

Z zaporom do dveh mesecev se kaznuje za prekršek:

1. kdor se na javnem kraju ali na prostoru, kjer vzdržuje red in mir organizacija združenega dela oziroma druga organizacija ali državni organ, pretepa ali sodeluje v pretepu ali vede na posebno drzen, surov, nesramen ali žaljiv način;

2. kdor izreka ali razširja vznemirljive vesti ali trditve ki žalijo narodno ali politično zavest občanov ali lahko izzovejo vznemirjenost občanov ali njihovo nerazpoloženje nasproti državnim organom in njihovim zakonitim ukrepom, ali s katerimi se lahko ogrozita javni red in mir ali ovira ali prepreči izvršitev ukrepov državnih organov;

3. kdor na javnem kraju z govorjenjem, pisanjem, z nošenjem raznih znakov, emblemov ali na drug način sramoti družbenopolitično ureditev Jugoslavije, oziroma izžaliva ali žali moralna, narodnostna ali patriotska čustva občanov;

4. kdor se klati, potepa ali berači;

5. kdor se vdaja prostituciji, pri tem sodeluje, jo dovoljuje ali podpira;

6. kdor organizira, pripravlja ali podpira dejanja spolne nemorale ali kdor dovoli, da se v njegovih prostorih opravljajo taka dejanja ter kdor sodeluje pri takih dejanjih.

Pravna oseba se kaznuje za prekršek iz 2. in 6. točke prejšnjega odstavka tega člena z denarno kaznijo do 10000 dinarjev. Enako se kaznuje pravna oseba, ki sodeluje ali dovoljuje in podpira dejanja iz 5. točke prejšnjega odstavka tega člena.

Poleg pravne osebe se kaznuje za prekršek tudi njena odgovorna oseba z denarno kaznijo do 1000 dinarjev.

V 11. členu je določeno naslednje:

Z denarno kaznijo do 2000 din ali z zaporom do 30 dni se kaznuje za prekršek:

1. kdor se prepira, vpije ali kako drugače nespodobno vede na javnem kraju ali prostoru, kjer vzdržuje red organizacija združenega dela, druga organizacija ali državni organ;

2. kdor se nedostojno vede proti uradni osebi pri uradnem poslovanju, ali ne upošteva na kraju samem odredenega zakonitega ukrepa uradne osebe;

3. kdor je na javnem kraju pijan in vznemirja ljudi, ovira promet ali krši javno moralo;

4. kdor občutno moti okolico s hrupom, ropotom ali z razgrajanjem, kdor na nedovoljen način občutno moti mir ali ogroža varnost kakšne osebe v zasebnem prostoru ali kdor kakorkoli moti nočni mir in počitek;

5. kdor brez potrebe strelja ali strelja tako, da ogroža ljudi in premoženje;

6. kdor primerno ne zavaruje nevarnih živali;

7. kdor muči živali, jih preobremenjuje ali ravna z njimi na surov način;

8. kdor lovi ali pobija ptice pevke in druge za kmetijstvo in gozdarstvo koristne živali, pobira njihova jajca, odnaša ali razdira njihova gnezda ali legla;

9. kdor igra z namenom, da si pridobi materialno korist, hazardne ali druge podobne igre, kdor podpira ali dovoljuje taka dejanja;

10. kdor v nasprotju z omejitvijo oziroma prepovedjo po drugem odstavku 3. člena tega zakona uporablja zvočnike, radijske aparate, gramofone, glasbila ali druge podobne naprave;

11. kdor sramoti zastavo, grb ali drugo znamenje družbenopolitične skupnosti, njenih organov, narodnosti ali zastavo oziroma drugo znamenje družbenopolitičnih organizacij;

12. kdor poškoduje napis ali oznako državnega organa, organizacije, združenega dela ali druge organizacije ali kdor raztrga, zamaže ali na drug način poškoduje ali odstrani javno nabit oglas državnega organa, organizacije združenega dela ali druge organizacije v času ko ima oglas svoj pomen;

13. kdor brez dovoljenja ali brez splošnega poziva izobesi zastavo tuje države;

14. kdor piše ali riše po zidovih, ograjah ali na drugem, javnosti dostopnem mestu nespodobne ali neprimerne napise, izreke, gesla, risbe in podobno, kar žali javno moralno ali narodno ali politično zavest občanov;

15. kdor krši odredbo ali odločbo pristojnega državnega organa, s katero je prepovedan dostop ali zadrževanje na določenem kraju;

16. kdor da v javnem lokalnem alkoholno pijačo mladoletniku, ki še ni dopolnil 15 let, pijani osebi ali skupini, v kateri je pijana oseba;

Pravna oseba se kaznuje za prekršek iz 4., 6., 7., 8., 10., 13. in 16. točke prvega odstavka tega člena z denarno kaznijo do 10.000 dinarjev. Enako se kaznuje pravna oseba, ki podpira in dovoljuje dejanja iz 9. točke prvega odstavka tega člena.

Poleg pravne osebe se kaznuje za prekršek tudi njena odgovorna oseba z denarno kaznijo do 1000 dinarjev.

V 16. členu je določeno:

Samostojnemu gostincu se lahko izreče poleg kazni za prekršek iz prejšnjega člena, 16. točke 11. člena in 6. točke 12. člena tudi varnostni ukrep odvzema dovoljenja za opravljanje gostinske dejavnosti v trajanju od enega do treh mesecev.

Če samostojni gostinec, ki mu je bil izrečen varnostni ukrep odvzema dovoljenja za opravljanje gostinske dejavnosti, ravna v nasprotju z izrečenim ukrepom, se kaznuje za prekršek z denarno kaznijo do 2500 dinarjev.

Namen tega prispevka je obvestiti občane o veljavnih predpisih, ki urejajo javni red in mir v naši družbi. Nadzor nad izvajanjem teh predpisov opravljajo organi za notranje zadeve in delavci milice. Prepričani smo da

naši občani želijo živeti in delati v urejenih razmerah varni pred nasilneži, zato bodo tudi navedenemu organu in delavcem milice pripravljeni pomagati pri odkrivanju družbi nevarnih prekrškov.

F. M.

Delo je steklo

Z 2.703 prebivalci je Krajevna skupnost Litija — levi breg največja v naši občini. Tudi med najmlajšimi je, saj so jo občani ustanovili letos spomladi. Da je bila razdelitev krajevne skupnosti Litija, ki je obsegala celo mesto z obrobni vasi in naselji, nadvse pravilna odločitev občanov, dokazuje veliko bolj uspešno in zavzeto delovanje obeh novih krajevnih skupnosti Litija — desni breg in Litija — levi breg, kot je bilo to v preteklosti. Občani imajo segaj več možnosti, da odločajo o skupnih vprašanjih v krajevni skupnosti, saj so veliko bolj neposredno in konkretno vključeni v dogajanja.

Ivo Brovč: »Nalog je veliko. Le s skupnimi močmi jih bomo uspešno reševali.«

Tudi predsednik sveta krajevne skupnosti Litija — levi breg Ivo Brovč je med najmlajšimi predsedniki. Z njim smo se pogovarjali o tekoči problematiki, o načrtih, težavah in željah. Pogovor z njim je bil sproščen, tako kot je tudi sam sproščen in pripravljen pogovarjati se o vseh vprašanjih, ki so skupne pomena za vse občane. Ni lahko biti predsednik sveta krajevne skupnosti. Prevzeti takšno odgovornost pomeni tudi žrtvovati veliko časa, misli in energije. Pa tudi sposoben je treba biti. Gibljiv, pistopen, zavzet, predvsem pa dober poznavalec našega družbeno-političnega in gospodarskega sistema. Ivo Brovč te lastnosti ima. Je pa tudi na dobri poti, da iz dobrega predsednika sveta krajevne skupnosti postane zelo dober predsednik.

Letos razpolaga KS Litija — levi breg z 19.430 din sredstvi. Vsega denarja še niso porabili, ker tudi vseh sredstev še niso prejeli. V glavnem je bil denar do sedaj porabljen za kritje tekočih stroškov. Ivo Brovč je takole govoril o delu in načrtih KS Litija — levi breg:

Koliko sredstev naj bi krajevna skupnost imela v letu 1975?

S petimi starimi milijoni bi lahko reševali najvažnejša vprašanja. Za kakšne večje investicije pa se bo potrebno pogovarjati v širšem merilu.

Kakšen je vaš program za leto 1975?

Problemov je veliko. Svet je ugotovil, da bo potrebno nujno pristopiti k naslednjim akcijam:

— javna razsvetljava do Praprošče,

— otroško igrišče na Prvomajski ulici,

— kanalizacija na Graški cesti,

— kanalizacija Ceste Zasavskega bataljona od križišča z Marokovo potjo naprej,

— javna razsvetljava Ceste Zasavskega bat. in Prvomaj-

ske ulice,

— ureditev nekaterih priključkov na Cesto Zasavskega bat., Graški cesti in Topilniški poti,

— ureditev parka na Stavbah,

— ureditev Predilniške ceste, ki je v zelo slabem stanju in bo k urejanju potrebno čim prej pristopiti.

To je dosti nalog. Rešitev vseh problemov zahteva ogromno sredstev?

Delali bomo postopoma. Računamo tudi na sredstva iz sklada za uporabo mestnega zemljišča. Prepričan pa sem tudi, da bo nova organiziranost krajevnih skupnosti, ki jo moramo takoj izvesti, imela ugodne posledice tudi pri bodočem financiranju krajevnih skupnosti.

Kako se povezujete z delegacijo KS, ki je v zboru krajevnih skupnosti pri SO Litija?

V začetku povezav med svetom in delegacijo ni bilo. Sedaj pa delamo skupaj, tako, da je svet tekoče seznanjen z delom delegacije v SO Litija. Seveda pa bomo delovali skupno tudi z delegacijo, ki naše probleme, predloge in stališča prenaša v skupščino samoupravnih interesnih skupnosti in nas bo obveščala o svojem delu.

Težave?

Nimamo prostorov. Predlagam, da bi pri neki novogradnji v dužbenem sektorju zagotovili prostor za krajevno skupnost.

Želje?

KS naj bi razpolagala s tolikimi sredstvi, da bi lahko normalno delala. Želim pa si tudi, da bi zavest naših občanov ostala tudi v bodoče na takšnem nivoju kot sedaj, saj smo vsi občani v krajevni skupnosti zelo ponosni na to, da smo pri glasovanju za podaljšani samoprispevek bili tretja najboljša krajevna skupnost v občini.

NEJ

Hitrejša gradnja družbenih najemnih stanovanj v Litiji

Spremembe v stanovanjskem gospodarstvu predvsem za hitrejšo graditev stanovanj za delavce so prinesli naslednji akti skupščine Socialistični republike Slovenije:

1. Resolucija o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva.
2. Zakon o programiranju in financiranju graditev stanovanj.
3. Zakon o družbeni pomoči v stanovanjskem gospodarstvu, sprejet v letu 1972. in
4. Zakon o samoupravni stanovanjski skupnosti, sprejet v letošnjem letu.

Na podlagi 11. člena Zakona o programiranju in financiranju graditev stanovanj je bil v Litiji podpisan samoupravni sporazum o izločanju sredstev in usmerjanju za stanovanjsko izgradnjo, ki v 3. členu govori, da so se organizacije, podpisnice tega sporazuma, dogovorile, da stopnja obveznega izločanja sredstev za stanovanjsko izgradnjo ne more biti nižja kot 6 % od bruto izplačanih osebnih dohodkov. Podpisnice tega sporazuma so se tudi dogovorile, da 30 % od izločenih sredstev po določeni najnižji stopnji, združujejo pri LB-podružnici za kreditiranje stanovanjskega in komunalnega gospodarstva, za kreditiranje usmerjene stanovanjske gradnje.

Skupščina občine Litija je z odlokom o obveznem prispevku za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu v občini Litija (Ur. l. SRS, št. 55/72) določila, da organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije, družbeno politične skupnosti in druge organizacije, društva, državni organi ter skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji plačujejo prispevek po stopnji 30 % od najnižjega odstotka sredstev, ki so ga organizacije v občini določile s samoupravnim sporazumom. Prav tako je skupščina občine Litija z odlokom o določitvi najnižjega odstotka sredstev za razširjeno reprodukcijo in družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu v občini Litija (Ur. l. SRS, št. 55/72) določila, da tudi občani, ki pri opravljanju samostojne dejavnosti uporabljajo dopolnilno delo drugih oseb, plačujejo za stanovanjsko graditev in družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu po stopnji 6 % od skupnega zneska izplačanih osebnih dohodkov.

Tako se po določitvi zakona in odlokov zbirajo naslednja sredstva za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu:

- 30 % sredstev organizacij od obvezno izločenih 6 % za stanovanjsko graditev,
- 6 % sredstev, ki jih vplačujejo samostojni obrtniki.

Sredstva se zbirajo na računu samoupravne enote za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu pri Samoupravni stanovanjski skupnosti Litija, z njimi pa upravlja zbor delegatov, ki so ga delegirali vplačniki sredstev.

Zbor delegatov je že takoj po konstituiranju pričel z resnim delom, ki se je vedno

prepletalo z mislijo, kako z razpoložljivimi sredstvi zgraditi v čim krajšem času čim več stanovanj. Tako so bila

Nova stanovanja na Rozmanovem trgu. Foto: foto krožek OS Litija

sredstva v višini 4.000.000 din oročena pri LB, kjer je enota za oročena sredstva pridobila 7.000.000 din posojila. LB je dodelila v letošnjem letu enoti še 1.600.000 din posojila iz lastnih sredstev banke. Enota ga je po sklepu zbora najela.

Zbor je sprejel ponudbo GIP »Beton-Zasavje« Zagorje za nakup stanovanj v bloku F 2 G na Rozmanovem trgu v Litiji in sklenil pogodbo za 48 stanovanj za pogodbeno vrednost na ključ v višini 9.400.000 din, oz. za kvadratni meter stanovanjske površine 3582 din. Razlika med pogodbeno vrednostjo in pridobljenimi krediti pa je pokrita z lastnimi sredstvi.

Med tem časom, ko so se stanovanja gradila, je zbor delegatov pripravljala merila v skladu z zakonom in občinskimi odloki, po katerih naj bi se delila kupljena stanovanja. Tako je po skoraj petmesečni javni razpravi nastal Pravilnik o pogojih za dodeljevanje stanovanj, zgrajenih ali kupljenih s sredstvi samoupravne enote za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu (Ur. l. SRS, št. 29/74) sprejet na 4. redni seji zbora, dne 12. 8. 1974.

Po javnem razpisu za 45 stanovanj (3 stanovanja bo začasno zasedla po sklepu zbora delegatov strokovna služba stanovanjske skupnosti) je (po zboru delegatov imenovana) komisija prejela 105 vlog. Komisija je bila pred težko nalogo, kajti zavedala se je, da je vsak začetek težak. Glede na določila pravilnika so najprej vse vloge pregledali in ugotovili, da nekateri prosilci niso izpolnje-

vali pogojev. Tako so izločili iz nadaljnjega postopka 22 prosilcev. 83 prosilcem pa so pregledali stanovanja, da bi ugotovili resničnost navedb in po posebni točkovni listi stanovanja in razmere točkovali. Tako pridobljene točke so bile vodilo komisije za sestavo predloga prednostne liste za 45 stanovanj. Predlog prednostne liste je obravnaval zbor delegatov na 5. redni seji, dne 18. 11. 1974, in jo

na eni strani, in željami občanov na drugi strani in z vedno prisotnim dejstvom, da smo na začetku tega sistema stanovanjske graditve in družbene pomoči v stanovanjski graditvi. Vendar si želimo, da bomo skupno z vsemi občani in delovnimi ter ostalimi organizacijami skušali v čim krajšem času zmanjšati stanovanjski primanjkljaj v

Branko Pintar

PREIZKUS ZNANJA

Zveza rezervnih vojaških starešin si je za eno izmed temeljnih nalog izbrala tudi stalno izpopolnjevanje in preverjanje znanja rezervnih vojaških starešin. V ta namen je občinski odbor ZRVS letos organiziral taktično orientacijski pohod, ki se ga je udeležilo več kot 160 vojaških starešin.

Svoje teoretično znanje iz vojaške tematike so najprej pokazali z odgovori na pripravljena vprašanja. V ta namen je moral vsak, ki je hotel izpit pozitivno opraviti, proučiti gradivo, ki ga je vse leto objavljala revija »NASA OBRAMBA«. K dobrim rezultatom tega dela izpita so pripomogle tudi skupne priprave, ki so jih imeli v vseh petih osnovnih organizacijah.

Praktično znanje iz topografije, hojo po neznanem terenu in telesno vzdržljivost so preverili v drugem delu izpita. S pomočjo kompasa je moral vsak v točno določene-

nem času prehoditi od 6—8 kilometrov. Obrazi na cilju so kazali, da je bila pot težka, polna strmih vzponov in spustov.

Rezultati pohoda kažejo, da je znanje večine starešin zadovoljivo. To je hkrati tudi porok, da so sposobni, če bo potrebno, voditi vse nas v obrambo domovine. Želja vseh starešin je, da bi bilo čim več takšnih akcij, da bi bile še bolj množične, da se jih udeleži v večjem številu tudi mladina, saj se na ta način pripravlja na dolžnosti, ki jih ima v splošnem ljudskem odporu.

L. K.

Pred orientacijskim pohodom

OBČANI!

Sodelujte s prispevki v Glasilu občanov. Posamezne članke pošiljajte na naslov uredniškega odbora

Delovni programi — delovni programi — delovni

Delovni programi samoupravnih interesnih skupnosti v občini Litija za leto 1975

Ob koncu leta 1974 zaključujemo prvo leto novega načina financiranja skupnih potreb v okviru samoupravnih interesnih skupnosti. V tem času se pripravljamo tudi na to, da pregledamo opravljeno delo v letu 1974 in da sprejmemo načrte za leto 1975.

V ta namen posredujemo delovnim ljudem in občanom programe posameznih interesnih skupnosti za leto

1975. Vodilo za sestavo programov je bila resolucija o družbenoekonomski politiki SRS v letu 1975. Gradivo naj služi za javno razpravo o financiranju skupne porabe v naslednjem letu in hkrati za boljšo obveščenost občanov o realizaciji zastavljenih proramov v letu 1974 ter o predlaganem programu dela in potrebnih sredstev v letu 1975.

Temeljna izobraževalna skupnost

REALIZACIJA

programa TIS Litija za leto 1974

V letu 1974 se je področje vzgoje in izobraževanja vključilo v proces družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja, kar pomeni korak naprej pri dosegu dolgoročnih ciljev, ki so za to področje opredeljeni z znanimi družbenimi dokumenti. V naši občini so delovni ljudje podpisali samoupravni sporazum o sprejetju programa TIS Litija za leto 1974 in o združevanju sredstev za njegovo uresničitev dne 25. 4. 74. V njem je program za vzgojo in izobraževanje ovrednoten na 15.500.000,00 din, od tega prispevajo udeleženci tega sporazuma 8.876.000,— din, pomoč iz solidarnostnega sklada pa znaša 6.624.000,— din.

Za uresničitev tega programa prispevajo udeleženci sporazuma 4,86 % od svojih bruto osebnih dohodkov. Da bi postopoma izenačili pogoje za šolanje vseh otrok, so udeleženci sporazuma sprejeli načelo solidarnosti, po katerem vsi delavci v SR Sloveniji prispevajo 0,84 % iz svojih bruto osebnih dohodkov, ki se stekajo v solidarnostni sklad. Naša občina bo vanj prispevala 1.534.000,00 din, navedli pa smo že, koliko bo iz nje dobila.

Osebnih dohodkov prosvetnih delavcev so bili v programu za tekoče leto izračunani na vrednosti točke iz drugega polletja 1973, to je 9,52 din. Ta osnova je bila družbeno priznana tudi zato, ker so bili

v prvem polletju minulega letu osebni dohodki zamrznjeni in je tako celoletna primerjava nerealna in nevzdržna. Družbeni dogovor o splošni in skupni porabi navaja, da je treba v l. 1974 ohraniti razmerje v osebnih dohodkih med zaposlenimi v družbenih dejavnostih ter gospodarstvu, ki so bila dogovorjena s samoupravnim sporazumom v drugem polletju 1973. Zato naj se osebni dohodki zaposlenih v družbenih dejavnostih gibljejo v skladu z osebni dohodki v gospodarstvu, uskladištev pa naj se opravi ob koncu vsakega tromesečja. Tako so bile opravljene do 30. 9. 1974 že tri uskladitve. Zadnja opravljena valorizacija (ob koncu septembra) predvideva vrednost točke 10,69 din, kar predstavlja porast osebnih dohodkov za 12,3 % oz. dodatnih 1.392.718 dinarjev.

Ker družbeni dogovor o splošni in skupni porabi priznava tudi valorizacijo materialnih izdatkov, smo se v občini dogovorili, da jih povešamo za 15 %, to je dodatnih 244.861,— din.

Tako bi za uresničitev programa vzgoje in izobraževanja za tekoče leto potrebovali po tretji valorizaciji skupaj še 1.637.579,— din k že dogovorjenemu znesku.

Za leto 1974 predvidevamo še eno valorizacijo (točka 11,08 din), za kar bi potrebovali še 464.240 din.

vsem otrokom, ne glede na razvitost kulturnega in gospodarskega okolja, kjer živijo.

Organizacija osnovnega šolstva:

V občini imamo 3 matične šole s 14 podružničnimi in eno posebno šolo. Na vseh zavodih imamo 118 prosvetnih delavcev, od tega: s srednjo izobrazbo 65, z višjo 42 in z visoko 11 učiteljev. Osnovno šolo obiskuje 2217 učencev, ki so razporejeni v 100 oddelkih; 69 je čistih, 31 pa kombiniranih. Na Javorju in Mamolju poteka ves pouk celo v trojni kombinaciji.

Redna dejavnost šol se izvaja po predpisanem učnem načrtu in predmetniku, ki za vsak razred določa tedensko in letno število ur. Tako bodo učitelji v šolskem letu 74/75 opravili 94.510 pedagoških ur, tem pa je treba dodati še 11.710 ur dopolnilnega ter dodatnega pouka in varstva vozačev. Zakon o osnovni šoli predpisuje vsem učiteljem učno in delovno obveznost.

Osebnih in materialnih izdatki šol:

Izračuni osebnih dohodkov temeljijo na sedaj veljavnih samoupravnih sporazumih. Osnovni element je še nadalje pedagoška ura, vrednost točke za leto 1975 pa je ovrednotena na 13,50 din. Glede na to, da še ne vemo, kakšna bo predvidena rast osebnih dohodkov, bo to vrednost potrebno korigirati.

Solam moramo zagotoviti tudi lastna sredstva za materialne izdatke, za amortizacijo nepremičnin in premičnin.

Od 17 šol v občini jih kar 11 dela v težjih delovnih pogojih, kjer prejemajo učitelji dodatek 1.100 din, sto. Razporejene so 4 kategorije:

1. kategorija (Konjšica, Gradišče, Mamolj) ima mesečni dodatek 1.1000 din,
2. kategorija (Javorje, Primskovo) ima mesečni dodatek 850 din,
3. kategorija (Polšnik, Dole, Gabrovka) ima mesečni dodatek 550 din,
4. kategorija (Kostreznica, Vače, Štangar, Poljane) ima mesečni dodatek 400 din.

Kljub tem dodatkom pa so te šole kadrovske zelo slabo zasedene (kar na štirih šolah

je samo po en učitelj). Zato predvidevamo v letu 1975 35 % povišanje dodatka za težke delovne pogoje, s čimer bi zajezili odhod učiteljev v dolino, na večje šole oz. celo v druge poklice.

Strokovno pomoč učiteljem in učencem nudi šolska svetovalna služba, ki jo sestavljajo socialni delavec, pedagog, psiholog in logoped. Pri nas nimamo le psihologa, predvidevamo, da bi v prihodnjem letu prihajal iz Ljubljane ali Trbovelj enkrat do dvakrat tedensko.

Druge dejavnosti

Program vzgoje in izobraževanja vključuje še naslednje dejavnosti:

— podaljšano bivanje učencev; trenutno imamo samo en oddelk v OS Litija,

— prevozi učencev, ki so oddaljeni od šole nad 4 km; to ugodnost koristi 609 učencev,

— prehrano učencev; pomoč TIS naj bi znašala 130 dinarjev na učenca letno,

— malo šolo; razen v Litiji in Šmartnem, kjer jo bo organiziral vrtec (8 oddelkov), bo 15 oddelkov, v vsakem pa bodo izvedli po 120 ur vzgojnega dela,

— testiranje novincev pred vstopom v šolo,

— vzgojno svetovanje težko vzgojljivih in prilagodljivih učencev,

— plačevanje oskrbnine za učence, ki se usposabljaajo za življenje v raznih zavodih,

— dopolnilno izobraževanje zaposlenih pedagoških delavcev, kjer moramo kriti stroške nadomeščanja, študijskih dopustov in nagrade za opravljene izpite,

— štipendije za pedagoške poklice; zagotavljamo kadrovske štipendije za 40 dijakov in študentov,

— sofinanciranje vzgojno-varstvenih zavodov; po merilih izobraževalne skupnosti SRS upoštevamo samo otroke stare od 3 do 5 let oz. 6 let (dejavnost VVZ je prikazana v programu dela skupnosti za otroško varstvo),

— sofinanciranje glasbene dejavnosti; zagotavljamo sredstva za osebne dohodke učiteljev glasbenega centra (ta dejavnost je podrobneje opisana v programu kulturne skupnosti),

— osnovnošolsko izobraževanje odraslih; pri Delavski univerzi Litija bodo organizirani trije oddelki,

— izdatki za strokovno službo TIS,

— izdatki za 1 % obvezno rezervo od vseh dohodkov v letu 1975.

Nove dejavnosti:

Sprejeti družbeni dokumenti o nadaljnjem razvoju vzgoje in izobraževanja in zakonski predlog nas zavezuje, da financiramo v naslednjem letu nekatere nove dejavnosti:

1. BREZPLAČNI UČBENIKI, SOLSKE POTREBEŠČINE IN REGRESIRANJE MLADINSKEGA TISKA. Čeprav si prizadevamo za brezplačno osnovno šolo, cene učbenikov in šolskih potrebščin zaskrbijo naraščajo. Za leto 1975 predvidevamo pomoč v višini 30 din na učenca za učbenike in 10 din za mladinski tisk (doslej je bilo regresiranje tiska naloga RIS). Potrebovali bomo 88.680 din.

2. HOSPITALIJSKA DEJAVNOST bo potekala v nekatere šolah v dogovoru z Zavodom za šolstvo SRS. Zanj potrebujemo 26.604 din.

3. PROSTOVOLJNE DEJAVNOSTI šol obsegajo vse krožke, sekcije in društva na kulturnoprosvetnem, telesno-vzgojnem in tehničnem področju. To dejavnost smo delno financirali že letos. Za prihodnje leto pa predvidevamo po normativih 383.800 din.

4. SOFINANCIRANJE DELAVSKE UNIVERZE (šola za starše in za življenje, ter idejno-politično in družbeno izobraževanje pedagoških delavcev. Potrebujemo 77.595 din.

5. ORGANIZACIJA SEMINARJEV ZA OBVEZNO STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE PEDAGOSKIH DELAVCEV. Te seminarje izvaja Zavod za šolstvo SRS, doslej pa jih je financiral RIS. Potrebujemo bi 44.340 din.

6. SOLA V NARAVI. V zimskem času bodo za učence 5. razredov organizirali smučarski tečaj, učence 4. razredov pa bi naučili plavati. Predvidevamo 200 din stroškov na učenca, skupaj bi torej potrebovali 112.000,— din.

7. POUČNE EKSKURZIJE so del učnega procesa, kjer moramo zagotoviti sredstva vsaj za prevoz otrok. Če upoštevamo (Nadalj. na 5. str.)

Povprečni osebni dohodki pedagoških delavcev znašajo:

Izobrazba	Osnovni OD	OD z dodatkom skupaj	povprečno število let del. izkušenj učiteljev
srednja	2651 din	2784 din	9 let
višja	2940 din	3234 din	11 let
visoka	3367 din	3704 din	10 let

PREDLOG PROGRAMA vzgojno izobraževalne dejavnosti TIS Litija za leto 1975

Uvod:

Program vzgoje in izobraževanja za leto 1975 je izdelan po metodologiji enotnih kriterijev, ki jih je pripravil izvršni odbor solidarnostnega

sklada temeljnih izobraževalnih skupnosti. Program je enoten za vso Slovenijo, kar omogoča zniževanje socialnih razlik in zagotavlja izenačevanje pogojev za šolanje

Delovni programi — delovni programi — delovni

(Nadaljevanje s 4. strani)
števamo na učenca 40.— din, potrebujemo 52.440 din.

8. MODERNIZACIJA — POSODABLJANJE POUKA. Sodoben način poučevanja zahteva uvajanje novosti v organizaciji, vsebini in metodah vzgojno izobraževalnega procesa. Doslej smo že postopoma uvajali novo matematiko na nižji stopnji, pripravljala pa

se še modernizacija angleškega jezika, kemije, biologije in fizike, učilnice pa bi postopoma opremljali z novimi tehničnimi pripomočki. Vse to zahteva tudi dodatno izobraževanje pedagoških delavcev. Na oddelek predvidevamo 3.000 din, torej potrebujemo 303.000.— din.

9. RAZŠIRJENA DEJAVNOST V LETU 1975:

- 2 nova oddelka vzgojnovarstvene dejavnosti v Kresnicah s 1. 5. 1974 dalje 94.000 din
- 2 nova oddelka v osnovnih šolah s 1. 9. 1974 dalje 70.000 din
- 3 oddelke podaljšane bivanja v okviru osnovne šole Litija, Smartno in Gabrovka 75.000 din
- 2 socialna delavca za osnovno šolo Smartno in Gabrovka 40.000 din
- uvedba prevozov v Gabrovki in Štangarskih Poljanah in nakup dveh kombijev 300.000 din

Primerjava potrebnih sredstev TIS Litija po valoriziranem programu leta 1974 s predlogom programa za leto 1975

Vrsta dejavnosti	Valoriziran program leta 1974	Predlog programa leta 1975	Indeks 75:74
1. Dejavnost vzgojnovarstvenih zavodov	874.363	757.450	86
2. Dejavnost osnovnih šol	13.930.930	18.731.533	131
— osebni dohodki	11.866.431	15.960.253	134
— materialni izdatki	2.064.499	2.411.280	116
3. Druge oblike vzgoje in izobraževanja	2.645.478	2.757.420	104
4. Obvezna 1 % rezerva po zakonu	176.270	222.000	125
5. Skupaj potrebna sredstva	17.627.041	22.108.403	125
6. 2 % rezerva šol — zakonska osnova		1.667.459	
7. Nove dejavnosti v letu 1975		250.000	
8. SKUPAJ VSE:		24.025.862	

Temeljna skupnost otroškega varstva

POROČILO

o realizaciji programa temeljne skupnosti otroškega varstva Litija za leto 1974

Po podpisnem samoupravnem sporazumu za leto 1974 o programu otroškega varstva in združevanju sredstev za njegovo uresničitev v občini Litija je realizacija naslednja:

I. Dnevno varstvo otrok v starosti od dveh do sedmih let

1. V Kresnicah so odkupljeni prostori in zemljišče za otroški vrtec. Z izvajalcem za preureditev prostorov je sklenjena pogodba. Vsa dela bodo dokončana predvidoma v maju 1975. Vrednost celotne investicije bo znašala okrog 740.000 din.

2. Za gradnjo novega vrtca v Smartnem je v postopku vloga za določitev lokacije, izbor projekta in izvajalca. V mesecu decembru bo izbran in naročen načrt gradnje za 60 otrok. S samoprispevkom so zagotovljena sredstva v višini 1.250.000 din.

3. Glede ureditve prostorov za potrebe otroškega varstva v Jevnici so bili ponovno opravljeni ogledi prostorov v Osnovni šoli Jevnica. Sanitarna služba Skupščine občine Litija je dala mnenje glede primernosti prostorov in preureditve za potrebne varstva. Krajevna skupnost Jevnica se s predlogi ne strinja, za novogradnjo pa trenutno ni finančnih sredstev.

II. Druge dejavnosti v korist otrok

1. Za otroke v Vzgojnovarstvenem zavodu iz socialno ogroženih družin je po programu predvideno doplačilo oskrbnih stroškov v višini 50 % najnižje cene po lestvici. V doplačilo oskrbnih stroškov je zajeto skupno 11 otrok, in sicer šest v vrtcu »Najdihojca«, trije otroci v vrtcu »Kekec« in dva otroka v vrtcu »Ciciban«.

2. V jesenskem času so v vseh vrtcih uvedli popoldanske oblike vzgojnega dela za otroke, ki ne obiskujejo vrtca. V program je zajeta moralna, estetska in umska vzgoja otrok. Traja po dve uri tedensko. Za to dejavnost je med starši dosti zanimanja, zato vključujejo vedno več otrok v te oblike varstva.

III. Odplačila kreditov banki dobljenih za vrtec »Najdihojca« v Litiji znašajo 248.000 dinarjev.

IV. V letu 1974 je znašala ekonomska cena oskrbnine v VVZ za enega otroka 650.— dinarjev. Starši so plačevali 40 % ekonomske cene po diferencirani lestvici. Temeljna izobraževalna skupnost Litija je zagotovila 50 % in Temeljna skupnost otroškega varstva Litija 10 % za 180 otrok. Za Temeljno skupnost otro-

škega varstva Litija predstavljajo ti stroški 162.966 din.

V. Ostale dejavnosti.

Za obvezno rezervo se izloča 1 % od dohodkov, kar bo znašalo v letu 1974 12.530 din.

VI. Republiška skupnost otroškega varstva zagotavlja sredstva za otroški dodatek otrok iz socialno ogroženih kmečkih družin. V naši občini je 439 otrok, ki so prejeli otroški dodatek v višini 95,00 dinarjev mesečno od 1. 1. 1974 do 31. 7. 1974 in od 1. 8. 1974 dalje po 113,00 din mesečno. Skupaj izplačana nakazila v letu 1974 bodo znašala 650.441 dinarjev.

VII. Po sklepu Skupščine občine Litija je bilo preneseno delovanje komisije za letovanje otrok na skupnost otroškega varstva Litija.

V letu 1974 je letovalo po 14 dni skupno 91 otrok, od tega 36 predšolskih otrok. Letovanje je bilo organizirano v okviru RK Slovenije na Debelem rtiču, ker v Ankaranu niso prostori več uporabni. Sredstva za letovanje otrok so zagotovili: Skupnost zdravstvenega zavarovanja Ljubljana v višini 19.124.— din, prispevek staršev 29.825.— din, ostalo se je krilo iz ostanka sredstev iz prejšnjega leta v znesku 28.679.— din. Skupni stroški za letovanje v letu 1974 znašajo 77.826.— din.

PROGRAM

otroškega varstva v občini Litija za leto 1975

Potrebe po družbeno organiziranem varstvu predšolskih otrok so vedno večje, zato je nujno potrebno tudi v prihodnje povečevati v okviru možnosti število novih mest za dnevno varstvo predšolskih otrok.

1. V letu 1975 bo dokončno urejen prostor za predšolsko varstvo otrok v starosti od dveh do sedmih let v Kresnicah. Prostori obsegajo dve igralnici, razdeljevalno kuhinjo in garderobne ter sanitarne prostore, kakor tudi zunanje igrišče.

2. Z gradnjo novega vrtca v Smartnem za 60 otrok v starosti od dveh do sedmih let bo dana možnost večje vključitve predšolskih otrok v organizirano varstvo. Financiranje bo delno iz samoprispevka, delno iz sklada skupnosti. Ocenjena vrednost objekta je 2.056.000 din brez predvidenih podražitev in zunanje ureditve. V letu 1975 ni možno zagotoviti sredstev v celoti, potrebno bo iskati izvajalca z najbolj ugodnimi kreditnimi pogoji.

3. V okviru Republiškega odbora rdečega križa se naša občina vključuje v medsebojni dogovor za izgradnjo novih kapacitet za letovanje predšolskih in šolskih otrok v Debelem rtiču pri Ankaranu. Skupni znesek našega prispevka za investicijo znaša 700.000 din. Predvideno je, da bi v letu 1975 iz sklada skupnosti namenili 150.000 din.

4. Za otroke, ki so v vrtcih in so družine v težkih socialnih razmerah, je predvideno doplačilo oskrbnemu strošku v višini 50 % najnižje cene.

5. Tudi v prihodnjem letu bo Republiška skupnost otroškega varstva še dodeljevala otroške dodatke kmečkim otrokom iz socialno šibkih družin. Tudi naša skupnost bo prispevala del sredstev.

6. Kakor v letošnjem letu, bo tudi v prihodnjem VVZ nadaljeval s programom skrajšanih oblik vzgojnega dela v popoldanskem času za otroke, ki ne obiskujejo vrtca. Potrebno je zagotoviti delno kritje stroškov teh oblik varstva in vzgoje.

7. Odplačilo anuitet za novogradnjo vrtca v Litiji »Najdihojca« znaša 248.000.— din.

8. Po dogovoru med Republiško skupnostjo otroškega varstva in Republiško izobraževalno skupnostjo bo naša skupnost financirala 50 % ekonomske cene v VVZ za otroke do tretjega leta starosti. Predvideno je sofinanciranje za 48 otrok po ocenjeni ekonomski ceni 760.000 din (50 % je 380.000 din).

9. Skupnost otroškega varstva je zaradi razširitve programa del in novih oblik organizirala samostojno strokovno službo.

10. Od vseh dohodkov se obračunava 1 % obvezne rezerve po zakonu o obvezni rezervi.

(Nadalj. na 6. str.)

VIII. Finančni podatki:

	plan 74	valor. plan	indeks
1. Sredstva po podp. sporaz. in stopnji 0,60 % za 1974	1.223.000	1.253.115	102
2. Program skupnosti za leto 1974			
a) masa bruto oseb. dohodkov	169.000	196.716	116
b) materialni izdatki	14.000	16.100	115
c) vlaganje v investicije	736.000	736.000	100
č) odplačevanje anuitet za investicije	248.000	248.000	100
d) ostala dejavnost	46.000	46.000	100
e) obvezna rezerva 1 %	10.000	10.299	103
Skupaj:	1.223.000	1.253.115	102

PREDILNICA LITJA v Litiji

proizvaja kvalitetno bombažno, sintetično in stanično prejo.

Ob občinskem prazniku iskreno čestitamo občanom in jim želimo veliko delovnih uspehov.

Delovni programi — delovni programi — delovni

Program otroškega varstva...

IZRAČUN POTREBNIH SREDSTEV ZA IZVEDBO PROGRAMA 1975

	val. plan 1974	plan 1975	indeks
1. dokončanje investicije Kresnice	546.000	174.000	31
2. gradnja vrtca v Šmartnem	130.000	732.000	563
3. oprema prostora v Jevnici sof. gradnje Debeli rtič	60.000	150.000	
4. doplačilo oskrb. str. v VVZ 50 % nan. žene za 10 otrok	15.000	18.000	120
5. denarna pomoč kmečkim otrokom	30.000	30.000	100
6. popoldanske oblike vzgoj. dela	10.000	10.000	100
7. obveznosti za odplač. kredita	248.000	248.000	100
8. sofinanciranje redne dejavnosti v VVZ za 40 otrok X 380 din	162.960	182.400	111
9. stroški strokovne službe	38.655	65.000	168
10. obvezna rezerva 1 %	12.500	16.000	128
SKUPAJ:	1.253.115	1.604.000	128

Temeljna kulturna skupnost

PROGRAM KULTURNIH DEJAVNOSTI ZA LETO 1975

V skladu z novo ustavo SFRJ in SRS ter zakonom o kulturnih skupnostih se delovni ljudje občine Litija združujejo v samoupravni interesni skupnosti za področje kulturne dejavnosti. Osnovni cilj tega združevanja je interes delovnih ljudi, da bi kultura vse bolj postajala del njihovega življenja, saj je kulturna dejavnost sestavni del celotne človekove družbene dejavnosti in je zato potrebno še nadalje krepiti vpliv delovnih ljudi na nastajanje in izvajanje kulturne politike in programe. To pa je mogoče uresničevati le na samoupravnem odločanju. Čim bolj se bo uveljavljala skupni družbeni interes delovnih ljudi, tem bolj se bo uveljavljala tudi socialistični humanizem kot temeljna vsebina vsakega kulturnega sporočila. Kulturna ustvarjalnost je pravica slehernega delovnega človeka in sestavina njegovega življenja in dela. Zato morajo biti kulturne dobrine dostopne vsem ljudem.

1. Knjižničarstvo:

Program dela knjižnice je nakup knjig, izposoja, pridobivanje bralcev, delo z mladimi bralci, raziskava knjižnične mreže, strokovna ureditev matične knjižnice in poslovanje podružnične knjižnice v krajih Šmartno in Gabrovka. Skupni plan za knjižnico v Litiji, Šmartnem in Gabrovki je naslednji: nakup 1.100 novih knjig, izposoja 32.000 knjig, knjižnice naj bi obiskalo 11.700 bralcev, knjižnice naj bi imele 1.000 članov. Predvideno je povečanje dela z mladimi bralci. Ure pravljic bodo potekale v Litiji, Šmartnem in Gabrovki — predvidenih je 72 ur pravljic in 36 pedagoških ur.

2. Spomeniško varstvo:

Glavno težišče zavoda za spomeniško varstvo bo še nadalje pri obnovi gradu Bogenšperk. V letu 1975 se prične priprava prostorov za stalno razstavo vračevanja na Slovenskem, to bo zahtevalo veliko truda ter sodelovanja s spomeniškim varstvom, če bomo hoteli vse prostore so-glasno urediti, da bodo ostali spomenik kulture.

3. Zgodovinski arhiv:

Naloge službe arhivskega varstva so določene z zakonom o arhivskem gradivu. Varstvo gradiva je potrebno zagotoviti, da se prepreči uničenje in ohrani prvotna ureditev. Naša skupnost predvideva izvršitev predloženega programa in zato zagotavlja potrebna sredstva za realizacijo redne dejavnosti, ki jo izvaja Zgodovinski arhiv Ljubljana.

4. Glasbena šola:

Dejavnost glasbene šole v Litiji je zelo pestra. Letos je bil ustanovljen oddelek v Gabrovki. Glasbena šola ima v šolskem letu 1974/75 v Litiji naslednje oddelke: za pi-hala — 11 učencev, za tro-bila — 6 učencev, za harmo-niko — 16 učencev, za klavir — 18 učencev, za kitaro — 6 učencev, za čelo enega učenca in baletni oddelek — 30 učencev. V Gabrovki pa deluje oddelek za harmo-niko — 22 učencev in oddelek za klavir — 5 učencev. V šoli deluje samostojni har-monikarski orkester. Učenci pihal in trobil se vključujejo v sindikalno godbo. V vseh oddelkih glasbene šole bo opravljenih preko 7000 pedagoških ur pouka.

5. Sindikalna godba:

Sindikalna godba iz leta v leto dobiva v naši občini večji pomen, saj si skoraj ni mogoče zamisliti nobene pri-

reditve brez njenega sodelovanja. Letošnje leto praznuje 75-letnico, zato pričakujemo, da bomo vsi občani praznovali ter pomagali pri zbiranju finančnih sredstev.

6. Kinematografska dejavnost:

V letu 1975 bo v kinu Litija in Šmartno predvajanih skupaj 114 filmov, za katere se je odločil programski svet. V večjih krajih občine Litija bo tudi v letu 1975 potujoči kino. Predvidenih je 34 filmskih predstav v osmih krajih. Ker se kino v glavnem financira iz vstopnic ter delno s sofinanciranjem kulturne skupnosti, bo potrebno razmisliti o skupni sanaciji dvoran, saj ne ustrežata niti litijska niti šmarska.

7. Zveza kulturno prosvetnih organizacij — občinski svet

V naši občini potrebuje občinski svet ZKPO tudi v bodoče večjo materialno bazo. Trenutno deluje v Litiji, Šmartnem in Polšniku moški pevski zbor, v Jevnici pa mešani zbor. Vse tri ma-

tične šole imajo svoje mladinske zборе, kakor tudi otroške pevske zборе. V Kostreznici in Jevnici imajo kulturno-umetniška društva, v osnovni šoli Šmartno kulturno društvo Zvonček, v osnovni šoli Litija in Gabrovka pa so tudi že ustanovljena šolska kulturna društva. V Litiji obstaja Oder mladih, za katerega je potrebno sklicati izredni občni zbor zaradi neaktivnosti. ZKPO bo tudi v letu 1975 organiziral gostovanja in obiske dramskih, opernih in mladinskih predstav.

8. Občinski odbor ZB:

Kulturna skupnost v svojem finančnem planu zagotavlja po programu občinskega odbora ZB vzdrževanje spomenikov NOB na področju naše občine. V letu 1975 je tudi potrebno zagotoviti del sredstev za izdajo litijskega zbornika ter nadaljno ureditev muzejske zbirke na Bogenšperku.

9. Založništvo:

Za leto 1975 je predvidenih najmanj šest številčk Glasila občanov. List je pri naših občanah zelo priljubljen, zato je cilj, da bo naš občan tekoče seznanjen z občinsko problematiko in dejavnostjo. Ravno tako je potrebno zagotoviti sofinanciranje raznih brošur naših društev, ki izhajajo ob obletnicah, n. pr. sindikalne godbe ter pevskih zborov.

10. Odbor za ureditev gradu Bogenšperk

Vsa dosedanja prizadevanja odbora za ureditev gradu Bogenšperk so utemeljena ter vidna. Zato je dolžnost kulturne skupnosti, da v okviru možnosti redno iz svojega programa sofinancira obnovo gradu Bogenšperk. V letu 1975 je potrebno pripraviti prostore za muzej vračevanja. Skupno je treba razmisljati o situaciji vodovoda, saj nam brez njega gostinski prostori ne pomenijo ničesar.

11. Druge kulturne akcije:

Kulturna skupnost pripravljala skupen program vseh prirediteljev za leto 1975 v občini Litija in zato predvideva tudi delno financiranje teh akcij.

12. Posebno pozornost v finančnem načrtu bo treba posvetiti funkcionalnim izdatkom, saj prehajamo v izvajanje ustavnih določil ter organizacijo strokovnih služb, za katere bo potrebno zagotoviti precej več sredstev.

13. Od vseh dohodkov se po stopnji 1 % odvaja v obvezni rezervni sklad po zakonu o obvezni rezervi.

14. Potrebe po zagotovitvi sredstev za investicije so zelo velike, in sicer za ureditev kulturnih prostorov, sanacijo dvoran — obstoječih v občini. Pripraviti je treba ustrezno analizo in dokumentacijo v zvezi s tem.

Temeljne kulturne skupnosti bodo v letu 1975 na podlagi solidarnosti in vzajemnosti ter po enotni stopnji 0,18 % združevale sredstva v okviru kulturne skupnosti Slovenije: za filmsko proizvodnjo (celovečerni in kratki filmi) in akcije širšega pomena, ki imajo namen popularizirati slovenski film, založništvo dejavnost (izdajanje kvalitetnih slovenskih izvirnih leposlovnih, družboslovnih in znanstvenih del s področja humanističnih ved, zlasti pa temeljna dela izdaje, ki so namenjene širši kulturno vzgojni dejavnosti, glasbene edicije in revije vseslovenskega pomena), izvirno ustvarjalnost in drugo dejavnost širšega pomena na literarnem knjižničnem, gledališkem, glasbenem, likovnem, galerijskem, muzejskem, arhivskem in spomeniškem področju, kulturno dejavnost na manj razvitih območjih (v dogovorjenem obsegu), kulturno dejavnost Slovencev zunaj republiških meja, zlasti še Slovencev v zamejstvu, kulturno dejavnost narodnosti v SRS (dogovorjeni del), kulturne stike z drugimi jugoslovanskimi narodi (medrepubliški dogovor), kulturne stike s tujino (meddržavni dogovori) in raziskovalno dejavnost na kulturnem področju.

IZRAČUN IN RAZDELITEV POTREBNIH SREDSTEV ZA LETO 1975

	Valoriz. program 1974	Plan 1975	Indeks
1. Knjižnica	267.380	350.000	130
2. Spomeniško varstvo	88.734	110.000	123
3. Zgodovinski arhiv	15.522	20.600	126
4. Glasbena šola	78.960	103.000	130
5. Sindikalna godba: a) sov. r. dej. b) proslave	27.700	36.000	130
		31.000	—
6. Kino	23.084	30.000	130
	100.000	130.000	130
7. Občinski svet ZKPO		20.000	—
8. Občinski odbor ZB	103.400	128.200	124
9. Založništvo: glasilo občanov	95.000	150.000	158
10. Odbor za ureditev g. Bogenšperk	30.000	40.000	133
11. Druge kulturne akcije	100.000	130.000	130
12. Funkcionalni in mat. izdatki KS	39.700	51.000	128
13. Obvezna rezerva 1 % od dohodka	43.120	99.200	227
14. Investicije za nabavo instrumentov in popravilo dvoran	13.500	15.000	111
	125.000	52.500	42
skupaj:	1.151.100	1.496.500	130

Delovni programi — delovni programi — delovni

Temeljna telesno-kulturna skupnost

Izvajanje programa telesnokulturne skupnosti za leto 1974

Programski cilji, zastavljeni v programu telesnokulturne skupnosti za leto 1974, so bili osnova za izvajanje programa. Sredstva za realizacijo programa so pričela redno dotekati šele v mesecu juniju, tako da je bilo izvajanje programa vedno v zaostanku. Zaradi tega so bile nekatere predvidene naloge iz programa realizirane kasneje in okrnjeno.

Največ sredstev je bilo usmerjenih v tisti del programa, ki zagotavlja dejavnost športnih organizacij. Vse organizacije še niso prejele planiranih sredstev, ker niso izpolnile obvez, ki jih imajo v skladu s pogodba-

V letu 1974 je telesnokulturna skupnost financirala dejavnost v naslednjih športnih panogah: košarka, letalsko modelarstvo, namizni tenis, nogomet, rokomet, strelstvo in šah. Sofinancirala je tudi športne programe lovskih družin, ribiške družine, avtomoto društva in planinskega društva.

Vsi aktivni športniki so bili zdravniško pregledani, nezgodno zavarovani pa niso bili. V bodoče si bomo prizadevali, da bi bil nezgodno zavarovan vsak športnik.

Program je bil izvajan v 21 osnovnih telesnokulturnih organizacijah, v katerih delujejo strokovni kadri (trenerja, vadiitelji, inštruktorji, mentorji) z različno kvalifikacijo. Letos je izobraževanje strokovnih kadrov potekalo sistemsko, s ciljem, da v vseh organizacijah dosežemo ustrezno število strokovnih kadrov z ustrezno izobrazbo.

Močno se je razvijala dejavnost na področju rekreacije delovnih ljudi in obča-

Telesnokulturna skupnost je v letu 1974 zbrala naslednje dohodke:

1. iz prispevka osebnih dohodkov	1.160.000,00
2. saldo iz leta 1973	11.882,00
3. drugi dohodki	60.580,00
4. valorizacija os. doh. in mat. izdatkov	88.031,00
Skupaj	1.320.493,00

Dohodki so bili razporejeni takole:

1. šolska športna društva	38.700,00
2. rekreacija	2.970,00
3. strokovni kadri	208.800,00
4. tekmovalni šport	428.450,00
5. množične organizacije	98.090,00
6. vzdrževanje športnih objektov	105.300,00
7. odbor za tekmovalni šport	23.210,00
8. delovanje TTKS	48.996,00
9. sklad za obnovo in izgradnjo šp. obj.	305.003,00
10. 1 % rezerva	13.174,00
11. nepredvidene akcije	17.800,00
12. občinska zveza za telesno kulturo	30.000,00
Skupaj	1.320.493,00

Izhodišča programa za leto 1975

V letu 1974 je bila telesna kultura prvič vključena v proces družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja. Telesnokulturna skupnost Litija je bila ustanovljena konec leta 1973. Prva in najpomembnejša naloga telesnokulturne skupnosti je bila realizacija celotnega procesa dogovarjanja in sporazumevanja, skratka organiziranje tega področja v skladu z ustavo. S tem je bilo prvič doslej telesni kulturi omogočeno, da delovnim ljudem in občanom neposredno predstavi svojo dejavnost, cilje in naloge. Omogočeno je bilo neposredno dogovarjanje o programih in o združevanju sredstev za realizacijo programov. Delovni ljudje so pokazali razumevanje za telesnokulturno dejavnost in razumeli njen pomen za celoten razvoj človeka in njegove osebnosti ter družbe kot celote.

Spoznali so potrebo po samoupravnem opredelitvi položaja telesne kulture, še zlasti zaradi dosedanje zaostalosti in nerazvitosti tega področja družbenega življenja. To pa je v skladu z uresničevanjem družbene vloge telesne kulture, kot jo opredeljuje nova slovenska ustava. Telesna kultura je pravica in dolžnost slehernega delovnega človeka in občana, zato je potrebno še naprej ustvarjati možnosti za udeleževanje na tem področju čim širšemu krogu delovnih ljudi in občanov, še zlasti mladini. Uveljaviti in razviti je treba take samoupravne odnose, ki bodo telesni kulturi zagotovili hitrejši razvoj.

V letu 1974 se je prvič zgodilo, da so bila relativno velika sredstva, namenjena za telesno kulturo, združena na enem mestu, v temeljni telesnokulturni skupnosti. Z zagotovitvijo materialne osnove je bila telesni kulturi prvič dana možnost, da celovito razrešuje svojo problematiko. Ob tem je razumljivo, da ob dosedanjih težavah, uresničevanju in zaostalosti ni mogoče kar naenkrat pričakovati vidnih premikov predvsem na področju množičnosti. Težave z zelo zapoznelim dotokom sredstev v letu 1974 so povzročile, da je v prvi polovici leta telesna kultura životarila. Zato je razumljivo, da še ni bilo možno realizirati vseh programov, oziroma, da bo realizacija programov okrnjena.

Vsekakor pa je potrebno poudariti, da je bilo v letu 1974 v telesnokulturno življenje vključenih mnogo več občanov kot doslej, da so bili posebno mladi ljudje deležni sistematskega vodenja in da so lahko telesnokulturni delavci v celoti delovali na organizacijskih, strokovnih, idejnih in kadrovskih vprašanjih in ne samo na vprašanju zbiranja sredstev, kar se je dogajalo do sedaj.

V letu 1975 bodo osnovni programski cilji še vedno naslednji:

- povečati vključenost delovnih ljudi in občanov v različne oblike telesnokulturne dejavnosti,
- ohraniti sedanjost razvitenost tekmovalnega športa,
- obnova in izgradnja športnih objektov.

1. Na področju množičnosti bo največja skrb posvečena čim večjemu vključevanju mladine v telesnokulturne organizacije, organiziranje raznih oblik TRIM akcij za vse kategorije občanov, akcijam za razvoj množičnosti v krajevnih skupnostih, pospeševanju rekreativnih akcij v delovnih organizacijah in delovanju šolskih športnih društev.

5. Program za leto 1975 je ovrednoten takole:

1. Dejavnost Občinske zveze za telesno kulturo, ki bo izvajala akcije na področju tekmovalnega športa, rekreacije in množičnih akcij	100.000
2. Dejavnost tekmovalnega športa	520.000
3. Sofinanciranje množičnih organizacij	100.000
4. Sofinanciranje šolskih športnih društev	40.000
5. Stimulacije in izobraž. strokovnih kadrov	240.000
6. Vzdrževanje športnih objektov	100.000
7. Sklad za obnovo in gradnjo športnih objektov	270.000
8. Delovanje TTKS	150.000
9. Rezerva	57.511
Skupaj	1.577.511

V letu 1974 zbranih sredstev iz prispevka iz os. doh. 1.248.031
Plan za leto 1975 1.577.511
Indeks povečanja — 126,4

Skupnost za socialno skrbstvo

Vsebina in oblika dela socialnega skrbstva

1. VARSTVO OTROK IN DRUŽINE, kamor sodi:

- urejanje očetovstva in preživnin nezakonskih otrok,
- mnenje ob dodelitvi otrok po zakonskih razvezah,
- rejništvo,
- namestitev v vzgojne zavode,
- delo z vzgojno ogroženimi in zanemarjenimi otroki,
- delo z mladoletnimi prestopniki,
- skrbništvo,
- posvojitve,
- skrb za otroke z motnjami v telesnem in duševnem razvoju,
- razne oblike pomoči.

2. VARSTVO ODRASLIH:

- skrb za starostnike,
- družbene denarne pomoči,
- namestitev v domove za upokojece,
- nega na domu,
- delo z odraslimi neprilagljenimi osebam (alkoholiki, delomrzenci, odpuščenimi obsojenci, prostitutkami).

2. Tekmovalni šport bomo ohranili na dosedanjem nivoju kvalitete in množičnosti, s tem da bo potrebno vanj vnesti več samoupravnih odnosov.

3. Nadaljevali bomo s sistematičnim usposabljanjem strokovnih in organizacijskih kadrov in si prizadevali za načrtnejše delo v telesnokulturnih organizacijah.

4. Največja pozornost bo posvečena obnovi in gradnji športnih objektov. Prizadevali si bomo za usposobitev obstoječih športnih objektov, tako da bodo usposobljeni za redna tekmovalna in rekreacijska občanov in delovnih ljudi. Pričeli bomo izdelovati načrte in finančno konstrukcijo za gradnjo kopališča in sodelovati s strokovnimi in organizacijskimi akcijami pri pripravi na gradnjo telovadnic.

Osnovni socialni pojavi v naši občini

SKRB ZA STAROSTNIKA
Ce ocenjujemo vsa naša prizadevanja glede na probleme in potrebe starejšega prebivalstva, ugotavljamo, da smo v okviru materialnih možnosti primerno urejevali materialne probleme posameznih kategorij starega prebivalstva. Tako ima del starega prebivalstva socialne podpore in druge oblike družbene pomoči, več ostarelih in onemoglih oseb je v oskrbi v socialnih zavodih, kjer so deležni popolne oskrbe, nege in zdravniške pomoči. Relativno veliko število je preužitkarjev, ki zaradi neizpolnjevanja njihovih pravic iščejo pomoč pri skrbstvenem organu. Poleg družbene pomoči imajo nekateri tudi druge vire preživljanja. Tako so dolžni skrbeti za preživljanje starih in onemoglih oseb tudi bližnji sorodniki, ali pa imajo tudi lastne vire, ki pripomorejo, da je družbena pomoč le dopolnilno sredstvo za njihovo eksistenco.

(Nadalj. na 8. str.)

Delovni programi — delovni programi — delovni

(Nadaljevanje s 7. str.)

Tudi zavodsko varstvo je ena izmed oblik družbene pomoči. Navadno je potrebno zagotoviti tako oskrbo osebam, ki zaradi ostarelosti in onemoglosti ne morejo več skrbeti zase, nimajo pa nikogar, ki bi jih oskrboval. Zavodsko varstvo je najdražja oblika pomoči.

ALKOHOLIZEM

Delo na področju alkoholizma je še vedno neorganizirano, brez povezanosti med odgovornimi službami. Učinkovit napredek na tem področju je moč doseči samo z organizirano družbeno akcijo, v katero je treba vključiti tudi aktivirano zdraviljenje alkoholika. Vse, kar se danes lahko stori, je le izhod v sili. Družine alkoholikov in tudi sami alkoholiki vidijo v sedanji organizaciji dela edino socialno službo, ki naj bi bila sposobna in tudi poklicana za reševanje problemov alkoholizma. Poseben problem so alkoholiki, ki so osebno tako spreminjeni, da je z njimi onemogočeno vsako delo. Delo z alkoholiki in njihovimi družinami je nemogoče prikazati s številkami, ker se tu problematika prepleta in vleče od alkoholika do otrok, žene razmerja med zakoncem, preživljanja družine, razveze zakonskih zvez, stanovanjske problematike, zaposlitve, zdravljenja, kaznovanja in se ponovno vrača na sam vzrok te problematike.

Velik premik pa je bil v zadnjem času napravljen, ko je bil ustanovljen klub oziroma skupina zdravljenih alkoholikov, ki bo v veliko pomoč za organizirano akcijo v borbi proti alkoholizmu.

RAZLIČNA DRUŽINSKA PROBLEMATIKA

Pri delu se služba srečuje tudi z drugimi problemi, ki nastajajo v zvezi z zakoni, njihovimi otroki, sorodniki ali s posameznikom. Nekaj takih problemov izstopa zaradi pogostosti obravnav. To so urejanja različnih problemov, ki nastanejo znotraj družine, urejanje preživnin in predlaganje starejših občanov v domsko oskrbo, sestavljanje poročil občinskega sodnika za prekrške za mladoletnike, delo z duševno zaostalimi in duševno bolnimi, urejanje zdravstvenega varstva, različno svetovanje, poizvedbe in podobno.

RAZVEZE

Socialna služba sodeluje v razveznem postopku na prošnjo sodišča ali pa posreduje med zakoncem, še preden pride do razveze.

Kjer se ločujejo zakonci z otroki in se sami ne morejo sporazumeti, kdo izmed njih bo otroke prevzel, sodišče vedno zaprosi socialno službo za poročilo z mnenjem, kdo od zakoncev je sposobnejši in ima boljše pogoje za vzgojo in nego otrok.

Kljub temu, da se proučijo vse okoliščine v zvezi z odločanjem, kje bi otrok živel in se na to pripravljajo

tudi starši, pa v večini primerov tudi po razvezi ostanejo konflikti med bivšimi zakonci. Ti konflikti so pogojeni zlasti s tem, ker ob razvezi teče tudi postopek za dodelitev premoženja, na določitev nosilca stanovanjske pravice in podobno. V takih slučajih se običajno pojavlja tudi vprašanje stikov roditelja, ki mu otroci niso dodeljeni, ker zakonca sama nista sposobna teh stikov sporazumno urejati. Urejanje teh stikov je težko, ker običajno starši trmasto vztrajajo pri svojih zahtevah in jim največkrat sploh ni toliko do otrok kot do medsebojnega nasprotovanja.

PREŽIVNINE

Najpogosteje se urejajo preživnine za otroke, rojene izven zakona ali pa otroke iz razvezanih zakonov.

Drug problem pa je preživljanje ostarelih staršev. Ti stari ljudje vlagajo prošnje za družbeno denarno pomoč, ker so jih njihovi otroci pustili same nepreskrbljene. Otroci običajno trdijo, da staršev ne morejo preživljati, čeprav to ni res, starši pa nočejo terjati preživnino preko sodišča. Tako se pojavljajo primeri, ko ostareli ljudje ostajajo brez sredstev za preživljanje, socialna služba pa tudi nima pravice vložiti tožbe za dodelitev preživnine.

NEZAKONSKA ROJSTVA

V glavnem se ob vseh primerih urejevanja očetovstva hkrati urejuje tudi preživnina, izjeme so predvsem tam, kjer matere ne želijo urejati očetovstva.

MLADOLETNIKI

Osnovne karakteristike vedenjsko in osebno motene mladine so predvsem v zanemarjanju šole, dela, poslušnosti staršem, učiteljem in predpostavljenim na delovnem mestu. Pojavljajo se razne tatvine, posamični pobeги od doma in podobno.

Druga značilnost teh mladoletnikov pa je, da je precej nezaposlenih. Tako so cele dneve prepuščeni cesti in hodijo ob robu kaznivih dejanj. Po vrsti kaznivih dejanj so na prvem mestu delikti zoper premoženje — majhne tatvine, kazniva dejanja neopravičene uporabe motornih vozil.

REJNISTVO

Vzroki oddaje le-teh so sledeči: neurejene razmere staršev, zapustitev otroka, alkoholizem staršev. Namestitev v rejniško družino je potrebna tudi v primeru, ko je otroka potrebno vključiti v posebno šolo, ki je preoddaljena od otrokovega doma.

Poseben problem je pridobivanje rejniških družin, ker rejnice niso nagrajevane.

RAZVRŠČANJE (KATEGORIZACIJA)

Letno je pregledanih pri komisiji za razvrščanje približno 30 otrok.

Socialna služba mora za razvrščanje otrok urejati sprejem v specialne zavode za rehabilitacijo.

TABELARNI PRIKAZ DEJAVNOSTI SOCIALNEGA SKRBSTVA

OBCINA LITIJA

Tek. št.	Namen	Štev. prejemnikov oz. uporabnikov	potroš. sredst. v l. 1974	PLAN za leto 1975
1.	Stalne družbene denarne pomoči			
—	ki jim je edini vir preživljanja	33	176.400	211.680
—	ki jim je dodatni vir preživljanja	68	134.500	161.400
2.	Enkratne družbene pomoči	12	6.000	8.000
3.	Prispevek za zdravstveno zavarovanje občanov, ki prejema družbeno denarno pomoč	82	109.100	124.100
4.	Stroški zdravljenja nezavarovanih oseb	52	90.000	100.000
5.	Druge oblike pomoči			
—	pomoč TBC bolnikom	1	3.600	5.000
—	pogrebni stroški nepremožnih	10	8.100	10.000
—	prevozi oskrbovancev		1.000	1.000
6.	Oskrbovanci v splošnih socialnih zavodih	25	380.000	456.000
7.	Oskrbovanci v posebnih zavodih (Hrastovec-Trate in Ponikve)	11	259.955	311.945
8.	Otroci v domovih zavodov za usposabljanje	17	167.208	244.248
9.	Otroci v vzgojnih zavodih, PMD in VPD, DV Višnja gora	3	37.500	50.000
10.	Otroci begavci v sprejemališčih	4	600	1.000
11.	Ostala sredstva dodeljena zavodom			
12.	Otroci v rejništvu	14	70.000	85.000
13.	Odrasle osebe v rejništvu	—	—	—
14.	Pomoč družinam kadrovcev	1	3.750	15.000
15.	Pomoč odpuščenim obojencem	—	—	—
16.	Dajatve civilnim žrtvam vojne	—	—	—
17.	Ostale dajatve socialnega varstva			
—	preživnine kmetom	5	18.650	22.400
—	prispevek za zdravstveno varstvo užiivalcev preživnin	4	2.960	3.500
	Skupaj izdatki za dajatve socialnega varstva	342	1.469.323	1.810.273
II.	Stroški za investicije	Izdatki l. 1974	potrebna sredstva v l. 1975	
III.	Sredstva za delovanje socialno humanitarnih organizacij	Izdatki l. 1974	potrebna sredstva v l. 1975	
1.	Občinski odbor RK	50.000	50.000	
2.	Klub zdravljenih alkoholikov	10.000	10.000	
3.	Zveza gluhih	6.500	7.000	
4.	Zveza slepih	6.960	7.000	
5.	Društvo za pomoč duševno nezadostno razvitim osebam	—	—	
6.	Medobčinska stalna konferenca za rehabilitacijo invalidov	2.500	3.000	
7.	Skupnost občinskih služb socialnega varstva	200	200	
IV.	Izdatki za dejavnost	Izdatki l. 1974	potrebna sredstva leta 1975	
1.	Strokovne komisije (komisija za razvrščanje itd)	5.850	10.000	
SKUPAJ II., III., IV.		82.010	437.200	
		Leta 1974	Leta 1975	
Delavci na področju socialnega varstva		število	sredstva za oseb. dohodke	število sredstva za oseb. dohodke
1.	Zaposleni strokovni delavci	2	131.761	4 276.057
2.	Administrativni delavci, ki delajo izključno za socialno varstvo	1/2	17.500	1 32.111
3.	Potreba po novih delavcih glede na povečane naloge	—	—	1 62.400
	snažilka	—	—	1 7.200
SKUPAJ			149.261	377.768
Materialni in drugi stroški (najemnina prostorov, potni stroški delegatov in zaposlenih, pisarniški stroški in drugo)			105.000	78.500
			1.805.594	3.053.741

Predstavljamo vam delegacije temeljnih samoupravnih skupnosti za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti

**Izvoljeni člani delegacij v organizacijah
združenega dela na volitvah dne 19. 11. 1974**

1. TOZD Pletilja:

1. Avsec Joži
2. Jesenšek Lojzka
3. Jesenšek Pepca
4. Kadunc Ani
5. Simončič Nace
6. Strus Milka
7. Tekalec Pepca
8. Tomc Slavica

2. Zdravstveni dom Domžale

— PE Litija:

1. Hiti Metka
2. Lapornik Alenka
3. Törner Martina
4. Pompe Franci
5. Visenjak Rodim

3. Gostinsko podjetje Litija:

1. Dolanc Mira
2. Grkman Majda
3. Rataj Lojze
4. Seručar Anica
5. Vodišek Anica

4. GIP Beton Zagorje — sektor Litija:

1. Baš Alojz
2. Bečič Mehmedalija
3. Duranovič Milan
4. Femc Anton
5. Kranjc Zdravko
6. Martinčič Nace
7. Obreza Jakob
8. Vulin Dušan
9. Vidregar Stane
10. Zore Mirko

5. Nadzornišvo proge Litija:

1. Pejasinovič Ratko
2. Perme Pavel
3. Prodič Savo
4. Repovž Helena
5. Zimšek Jože

6. Mercator Ljubljana — TOZD Litija:

1. Bučar Vera
2. Cerne Marija
3. Dobravec Joža
4. Gorišek Pavla
5. Logar Frančiška

7. Osnovna šola Šmartno:

1. Ahčin Silva
2. Boltin Mija
3. Dernovšek Mili
4. Hostnik Lojze
5. Premk Darinka

8. Uprava SO Litija:

1. Bric Zvonimir
2. Buljubašič Zdenka
3. Hauptman Veronika
4. Juhant Stefka
5. Mlinar Marko
6. Zeleznik Jelena

9. Gozdni obrat Litija:

1. Balant Janez
2. Hostnik Jože
3. Grubeljnik Nada
4. Kokalj Pavel
5. Stritof Milan

10. Industrija apna Kresnice:

1. Češek Bruno
2. Kanduč Frančiška
3. Ključevšek Iva
4. Koprivnikar Alojz
5. Tomažič Zvone

11. Kmetijska zadruga Gabrovka:

1. Blažič Martin
2. Cilenšek Marjan

3. Kastelic Erika

4. Valenčič Marjan
5. Zore Nace

12. Kmetijska zadruga Litija:

1. Ambrož Slavka
2. Cerovšek Stane
3. Dernovšek Slavka
4. Kanduč Albin
5. Mali Antonija

13. Lesna industrija Litija:

1. Bučar Ana
2. Kotar Franc
3. Medved Vojko
4. Mlakar Lado
5. Pošebal Danilo
6. Törner Franc

14. Kovina Šmartno:

1. Groznik Janez
2. Mahkovec Jože
3. Mele Anton
4. Stopar Martin
5. Ulčar Vinko

15. IUUV — TOZD Šmartno:

1. Berčon Vida
2. Ceralc Krista
3. Doblekar Milan
4. Fašing Julij
5. Gradišek Metoda
6. Jesenšek Pepca
7. Kozlevčar Marija
8. Mojškerc Majda
9. Omahen Magda
10. Pajič Vlasta
11. Pavliha Marija
12. Peterlin Franc
13. Poglajen Anton
14. Remec Anton
15. Savšek Anton
16. Strmljan Martina
17. Šimenc Majda
18. Törner Jože
19. Trdin Ivan
20. Vidic Jože
21. Vrhovec Tatjana

16. Osnovna šola Litija:

1. Lemut Marija
2. Berložnik Marija
3. Brilej Rezi
4. Maver Franc
5. Pavlica Ivan

17. Gradbeno obrtno podjetje Komunala:

1. Berložnik Adolf
2. Kajba Franc
3. Kimovec Ludvik
4. Kuder Jože
5. Sadar Marija

18. Predilnica Litija:

1. Anžur Bogomir
2. Belec Janez
3. Cvetežar Danilo
4. Dolganoč Olga
5. Kavšek Kristina
6. Keržan Vinko
7. Keše Marjan
8. Komlianc Nada
9. Krnc Marjeta
10. Lupše Jože
11. Malis Karel
12. Markelj Ivan
13. Matoz Angela
14. Mele Rafaela
15. Muljavec Henrik
16. Nastran Demetrij
17. Omerzu Ana
18. Penčur Marija
19. Polak Helena
20. Razpotnik Zvonka
21. Rozman Ana

22. Rupnik Zofija
23. Sevljak Stane

24. Sonc Marjan
25. Tišler Miro

**Izvoljeni člani delegacij v Krajevnih skupno-
stih na volitvah 17. 11. 1974:**

1. Krajevna skupnost Litija — levi breg:

1. Brilej Tine
2. Gradišnik Andrej
3. Grošelj Avgust
4. Juvan Berta
5. Lebinger dr. Pavle
6. Muzga ing. Alojz
7. Pajer Veno
8. Pungercar Stane
9. Semec Viktor
10. Zarnik Janez

2. Krajevna skupnost Litija — desni breg:

1. Damjan Eli
2. Konjar Joža
3. Kres Janez
4. Lukančič Lojze
5. Maček Mojmir
6. Merzelj Marica
7. Požaršek Olga
8. Šogorič Željko
9. Tršelič Jože
10. Zontar Bogo

3. Krajevna skupnost Šmartno:

1. Erjavec Lojze
3. Razpotnik Mija
4. Soršak Anica
5. Volk Dragica
2. Jan Anton

4. Krajevna skupnost Jablanica:

1. Benegalija Miro
2. Izlakar Franci
3. Mele Anton
4. Ponebšek Franci
5. Savšek Anton

5. Krajevna skupnost Kostrevnica:

1. Dragar Anton
2. Jeraj Stane
3. Repina Lučka
4. Retar Anton
5. Rozina Lojze

6. Krajevna skupnost Štangarske Poljane:

1. Avsec Milan
2. Doblekar Branko
3. Garbas Iva
4. Miklavčič Ciril
5. Štrus Alojz

7. Krajevna skupnost Štanga:

1. Doblekar Slavko
2. Intihar Franc
3. Končar Janko
4. Ostrež Ivan
5. Žagar Ignac

8. Krajevna skupnost Vintarjevec:

1. Lavrih Leopold
2. Mandelj Valentin
3. Peterlin Janez
4. Smrekar Jožefa
5. Vidic Ana

9. Krajevna skupnost Primskovo:

1. Kastelic Lojze
2. Pancar Bernard
3. Praznik Ludvik
4. Selan Miha
5. Vidgaj Marija

14. Krajevna skupnost Vače:

1. Hiršel Pavle
2. Kovač Franc
3. Kolenc Zvone
4. Osolnik Lojze
5. Razoršek Albin

15. Krajevna skupnost Hotič:

1. Juvan Ivan
2. Južnik Marjan
3. Kosi Jelka
4. Okorn Stefka
5. Zupančič Franc

16. Karjevna skupnost Ribče:

1. Kovič Sonja
2. Kovič Miran
3. Peterca Slavka
4. Smrkolj Valentin
5. Svetičič Metod

17. Krajevna skupnost Jevnica:

1. Jerebič Franc
2. Mandelj Franc
3. Nemec Janez
4. Pregelj Slavka
5. Zupančič Radoslav

18. Krajevna skupnost Kresnice:

1. Klopčič Marica
2. Kržišnik Franc
3. Ostrež Valentin
4. Pepelnak Stane
5. Vehovec Jakob

Zakaj tako?

Očitno potrebujemo otroška igrišča

Bodice

— SAP-ov avtobus na lo-
kalni progi Smartno—Liti-
ja vozi samo do Boriška.
Kaže, da je novi litijski
most zanj še prešibak. Ali
pa je postaja pri »Pošti«,
kjer si jo občani žele, pre-
blizu železniške postaje ...

— sedaj, ko imamo v Li-
tiji še novo trgovino, je
zmanjkalo gradiva za pust-
ni karneval ...

— zvedel sem, da se si-
noči na kegljišču niso
stepli ...

— na Bogenšperku še
vedno lahko postrežejo z
inšpektorjem ...

— včasih so bili po po-
uku zaprti učenci. Kaže,
da bomo morali pričeti za-
pirati učitelje, da ne bodo
uhajali iz šol ...

— sedaj, ko imamo v Li-
tiji novo kegljišče, mladi-
na ne bo več zahajala v
gostilne ...

NEJ

CENTROMERKUR v Litiji

V Litiji je bila v počastitev praznika republike in v splošno zadovoljstvo prebivalstva občine odprta dne 26. 11. 1974 nova trgovska hiša.

Gradnja te hiše se je začela že v letu 1969, medtem ko so se prvi razgovori začeli že dve leti prej. 7 let po prvih razgovorih je tako Litija dobila največjo trgovsko hišo v Zasavju. Dolga pot raznih razgovorov, bolj ali manj upravičenih očitkov, namigovanj, tudi namernih podkupovanj, kritik in vseh mogočih pripomb na račun iniciatorjev gradnje in izvajalca, bo tako morala utihniti. Tudi »atrakcija maskarad« bo izgubila svoj mit vsakoletnih bodic vseh tistih, ki so se tudi javno veselili ob težavah, ki so spremljale gradnjo te hiše vse od začetka do zadnjih razgovorov in sklenitve kupoprodajne pogodbe v aprilu 1974.

Trgovska hiša je velika pridobitev. Foto: foto krožek OŠ Litija

CENTROMERKUR Ljubljana, Trubarjeva 1 je novo podjetje v litijski občini. Od 26. 11. 1974 se bomo vsak dan srečevali s tem podjetjem, ugotovimo, da je to podjetje, kajti že po nekaj dneh lahko kot naš star znanec iz Ljubljane, osvojilo tudi nas. Ocenimo prvih dni je več kot zadovoljiva, vemo pa, da se bodo potrudili, da bomo zadovoljni z njihovim poslovanjem.

Generalni direktor podjetja tov. Kopal Ljubo je v svojem govoru ob otvoritvi med drugim dejal: »Samoupravni organi trgovskega podjetja CENTROMERKUR so se odločili za izgradnjo oz. nakup trgovske hiše v prepričanju, da je taka blagovnica za ožje in širše območje Litije potrebna, da se na ta način trgovina še bolj približa potrošniku ter tako Litijanom in ostalim prebivalcem Zasavja omogočimo nakup raznega blaga v eni hiši...«

»...kolektiv te blagovnice je nov in zelo mlad, tako po izkušnjah kot po starosti, saj je povprečna starost zaposlenih manj kot 25 let. Čeravno ob pomanjkanju določenih izkušenj, pa je ta 51-članski kolektiv pokazal že v času priprav izredno delavnost, vemo in prizadevnost in v tem je največje jamstvo, da bodo kupci — potrošniki z delom teh ljudi gotovo zadovoljni. Prepričan sem, da delovna vnaša v pripravah daje jamstvo tudi za bodočnost...«

»...razumljivo je, da smo se tudi s cenami poskušali v okviru zakonskih možnosti in konkurenčne sposobnosti kar najbolj približati potrošniku — kupcu...«

Se veliko vzpodbudnih besed je bilo izrečenih s strani odgovornih tovarišev pred otvoritvijo in ob otvoritvi

na debelo in polovico v maloprodaji. Podjetje se bavi z nabavo in prodajo industrijskih izdelkov ter z uvozno izvoznimi posli. V sestavu podjetja je 14 trgovin, od katerih je največja v Ljubljani na Trubarjevi cesti, druga največja trgovina je v Litiji. Trgovine imajo še v: Trbovljah, Reki, Beogradu, Gorici, Celju, S. kofji Loki, in še več lokalov v Ljubljani. Trgovina v Litiji ima 2000 m² površine, od tega 1300 m² čiste trgovske površine, vse v vrednosti cca 1,3 milijarde S. din. V trgovini v Litiji lahko najdemo zelo pestro paleto proizvodov, zlasti pa:

oblačila (od nogavic in perila do težke konfekcije in pletenin), drogerijsko in kozmetično blago, ure, nakit, pozamentenijo, pripomočke za šport, lov in ribolov, proizvode in aparate za dom in gospodinjstvo, svetila, usnjene izdelke, igrače, akustične aparate, glasbila, metrsko blago in posteljnino. Nadalje ima oddelke za elektro-inštalacije, vodovodno-inštalacijski material, material za centralno kurjavo, avto-dele, etažo barv, lakov, tapet in orodja, prodajo pohištva in preprog ter še točilnico v tretjem nadstropju.

Z otvoritvijo blagovnice CENTROMERKUR ter izbiro blaga v naših drugih trgovinah se približujemo našemu cilju, da bomo lahko vse naše potrebščine nabavljali doma, in da bo odpadlo stalno nakupovanje v krajih zunaj občine. Z otvoritvijo trgovine je bilo odprtih novih 51 delovnih mest, ki so jih večinoma zasedli domačini. Tudi proračun občine bo dobil več sredstev iz prometnega davka, hitreje pa bo mogoče nadaljevati z gradnjo še drugih objektov družbenega standarda za zadovoljevanje potreb vseh občanov.

Trgovina ima bogato izbiro blaga. Foto: foto krožek OŠ Litija

Občina Litija je bila do sedaj na 57. mestu med 60 občinami v Sloveniji po dohodku od davka iz prometa blaga in med zadnjimi po površini trgovskega prostora na prebivalca.

Otvoritev blagovnice sovpada z velikimi uspehi v zadnjih letih v občini, kot so: most in nadvoz v Litiji, most v Kresnicah, kegljišče v Litiji, modernizacija cest, elektrifikacija gradnja stanovanj, povečevanje in modernizacija naše industrije itd. Vse to pa je poročstvo in vzpodbuda za nadaljnje delovanje našega samoupravnega sistema in razvoja občine.

CENTROMERKURJU Ljubljana, ki smo ga sprejeli 26. 11. 1974 kot naše novo podjetje, želimo med nami mnogo uspehov, tako v zadovoljstvo kolektiva in kupcev — potrošnikov. Pri tem pričakujemo smelo nadaljevanje investicije, predvsem na področju skladišč, stanovanj in drugo.

Vsem, ki so kakorkoli pripomogli k otvoritvi blagovnice, kakor tudi izvajalcu del — Gradbenemu podjetju Grosuplje, Ljubljanski banki in Jugobanki za kredite ter ostalim neimenovanim pa v imenu občinske skupščine izrekamo iskreno zahvalo za sodelovanje. V. C.

Ure pravljic

Drugo leto teče, odkar smo v knjižnici uvedli Uro pravljic za mlade bralce. Naš namen je bil predstaviti otroku svet pravljic, zanimive dogodke in junake, s katerimi se zelo radi enačijo; cilj ure pravljic pa je tudi naučiti otroke ceniti knjigo, (pa naj bo to knjiga pravljic, povesti ali pa strokovna knjiga) in naučiti jih ravnanja s knjigo ter pridobivanja bralnih navad.

Pravljica je ob slikanici bolj zanimiva

Prvo leto je pravljice poslušalo le 90 otrok iz litijske šole. Bili so navdušeni in to je bila tudi vzpodbuda za nadaljnje delo.

Letos smo število ur pravljic za šolske otroke povečali, poleg litijskih pa jih poslušajo tudi šmarnski otroci. Na 26 urah pravljic, kolikor jih je bilo letos, je bilo 847 učencev. To pomeni, da je bilo na vsaki uri povprečno 30 otrok.

Pravljice poslušajo otroci v knjižnici, zato da se navadijo na okolje s knjigami, obenem pa se navadijo tudi prihajanja v knjižnico.

Vsa leta obstoja Matične knjižnice Litija pa nas tarejo prostorske stiske. Tudi sedaj knjižnica nima lastnih prostorov, je podnajemnik OK ZSMS Litija v Farbarjevem gradu, ki je star čez 400 let. Prostorji so pretesni, stari in za knjižnico neprimerni. Prav v teh prostorih pa potekajo tudi ure pravljic. Ker posebne sobe nimamo, postavimo kar med police stole, stolčke in klopi, 30 otrok se stiska na 7 m², in začne se ura pravljic. Otroci pravljice radi poslušajo in jih prostorska stiska niti ne moti

toliko, čeprav vsake toliko časa kdo zdrzne s stola, na katerem navadno sedita dva. Samo da so pravljice, ki so ob redkih filmskih in gledaliških prireditvah edina duševna hrana, ki jo nudimo otrokom mi, odrasli.

Z urami pravljic pa kljub težavam, ki nas tarejo, ne nameravamo prenehati. Naslednje leto bomo njihovo število še povečali, poslušali pa jih bodo lahko tudi otroci v naši podružnični knjižnici v Gabrovki. Ker pa sedaj organiziramo ure pravljic le za zaključene razrede učencev, si bomo prizadevali, da bi vsaj enkrat mesečno poslušali pravljice otroci, ki bi prišli v knjižnico sami, brez vodstva učiteljev. Seveda pa bo moralo biti število otrok, ki bodo prihajali v knjižnico, manjše, tako pa bo prikrajšan marsikateri otrok. Zato si vsi želimo, da bi s skupnimi močmi končno le rešili probleme prostorov Matične knjižnice Litija, ki bi z ustreznimi prostori lahko razširila svojo dejavnost in zapolnila marsikatero vrzel v knjižnični mreži občine, ki je zaenkrat še zelo šibka.

Joža KONJAR